

Lucio Urtubia L'anarquista irreductible

Lucio Urtubia Jiménez, nascut a Cascante, Navarra, el 18 de febrer de 1931, és un obrer, un paleta, i militant anarquista. Considerat com l'últim dels "bandits bons", ha sigut definit com un "Robin Hood", com un Quixot que no lluitava contra molins de vent sinó contra gegants de veritat.

Lucio Urtubia va nèixer en Cascante en una família molt pobra de 5 germans, dins de la carlina Navarra. Son pare va entrar en la presó com carlí i va sortir convertit en comunista. Als 19 anys Lucio va sentir de la seva boca per primera vegada la paraula que marcaria la seva vida: "Si pudiera volver a empezar, sería anarquista".

Reclutat per al servei militar, descobriria molt aviat la facilitat per a realitzar contraban en la frontera hispà-francesa. Més tard, amb altres companys del servei, va desvalisar un magatzem de la companyia on prestava el servei militar. Al ser descobert, va desertar i va fugir a França en 1954, ja que els delictes comesos podien comportar la pena de mort.

A París comença a treballar de paleta, ofici que l'acompanyarà tota la seva vida. Va començar a relacionar-se amb les Joventuts Llibertàries de la Fédération Anarchiste, radicada en París, en principi per a aprendre l'idioma, però més tard plenament convençut per les relacions que allí va iniciar, que incloïen entre altres a André Bretó, escriptor francès conegut com el principal impulsor del moviment surrealista, i a Albert Camus, premi Nobel de Literatura, membre de la Fédération Anarchiste i articulista de Le Libertaire (precursor immediat de Le Monde libertaire), Le révolution proletarienne i Solidaridad Obrera (de la CNT).

Al poc de temps de viure a París se li va demanar que amagués un membre del maqui antifranquista en sa casa. El refugiament va resultar ser el mític Quico Sabaté, amb el que va compartir casa durant diversos anys, fins a la mort d'aquest:

Para Lucio, Quico era su dios, su maestro del anarquismo

Bernard Thomas

Sabaté li va facilitar adreces de famílies i llibertaris exiliats en Tolosa de Languedoc, Perpinyà, París i de membres que seguien en actiu de l'antiga CNT espanyola a Barcelona, Saragossa, Madrid i Pamplona. Lucio, davant de la detenció i empresonament de Quico, va començar a emular-lo realitzant incursions en territori espanyol; posteriorment va emprendre una sèrie de robatoris i atracaments per Europa, per a aconseguir fons per a la causa revolucionària, acompanyat per la seva inseparable metralladora Thompson, heretada de Sabaté a la mort d'aquest. Més tard abandonaria aquestes activitats "por miedo a hacerle daño a los empleados de los bancos".

Anteriorment havia començat la seva activitat de falsificador, de manera que no hi havia guerriller o exiliat polític que no tingués documents falsos sortits de la mà de Lucio. Es va unir amb altres companys llibertaris en els anys 60 per a falsificar moneda, amb la que finançaven a nombrosos grups per tot el món, al mateix temps que procuraven desestabilitzar les economies capitalistes. Participa junt amb altres militants llibertaris com Octavio Alberola i Luis Andrés Edo a les Joventuts Llibertàries i Defensa Interior (DI) del Moviment Llibertari. En concordança amb aquestes activitats, en plena invasió de la Bahía de Cochinos, va proposar a l'ambaixadora de Cuba a França, Rosa Simeón, destruir amb explosius

Confederació General del Treball de Catalunya

Secretariat Permanent • Comitè Confederal

interessos nord-americans a França, a la qual cosa aquesta es va negar. No obstant això, va resultar temptada amb la proposta que li va fer de falsificació massiva de dòlars americans, dels que li portava una mostra. Va ser llavors quan l'ambaixadora va mediar per a presentar-li a Ernesto Che Guevara en 1962, a què el va presentar el seu pla de falsificació a gran escala de dòlars, sent rebutjat pel mateix, aleshores ministre d'Interior de la Revolució Cubana. Va sortir Lucio desencantat de la reunió, el Che li havia dit que els EE.UU. continuarien sent rics a pesar de tot, adonant-se que el revolucionari argentí començava a estar cansat del rumb que prenia la política a l'illa.

El seu cop mestre i que el va canviar la seva vida, va ser la falsificació de xecs del First National Bank (ara Citybank), dels quals va realitzar 8.000 fulls de 25 xecs de 100 dòlars cada u, amb el que va estar a punt de fer fallir al banc, que va patir una important caiguda en la seva cotització en borsa. Aquests diners van ser utilitzats, com sempre, en l'ajuda de moviments guerrillers a Llatinoamèrica (Tupamaros, Montoneros, etc.), al mateix temps que aconseguia posar de genolls al banc. A pesar de l'espectacularitat de la falsificació, només va ser condemnat a 6 mesos de presó, gràcies a l'ajuda que li van prestar quasi tots els advocats progressistes de França, i a un acord extrajudicial amb el CityBank, que va ser forçat a retirar els càrrecs a canvi de les planxes matrius.

La seva vida ha sigut una contínua aventura: cinc ordres internacionals de crida i cerca, inclosa la CIA; va preparar el segrest del nazi Klaus Barbie a Bolívia, va col·laborar en la fuga de Eldridge Cleaver, líder dels Panteres Negres, va intercedir en el segrest de Javier Rupérez (polític democratacristià de la UCD i un dels fundadors de la revista *Cuadernos para el diálogo*, que va ser segrestat per ETA en la transició), va mediar en el cas d'Albert Boadella (Actor, dramaturg i director de la companyia de teatre Els Joglars, que va ser detingut, empresonat i sotmès a un consell de guerra per un delictes de injúries a l'exèrcit uns dies després de l'estrena de *La Torna* el desembre de 1977 i que, posteriorment, va protagonitzar una espectacular fugida que li va forçar a viure una temporada exiliat a França), va simpatitzar amb els Grupos Autónomos de Combate-Movimiento Ibérico de Liberación (MIL) i amb els posteriors Grups d'Acció Revolucionària Internacionalista (GARI), sobretot amb un dels seus membres francesos, Jean-Marc Rouillan... En el marco de la acción de los GARI, a París el 25 de maig de 1974 és detingut junt amb Octavio Alberola i diversos companys anarquistes més que són acusats del segrest del director del Banc de Bilbao a París, que havia sigut posat en llibertat 3 dies abans i pel que es van demanar 1 milió de dòlars. La policia considerava el company Octavio Alberola el cervell de l'operació i a Lucio el segon.

Sempre va defensar el treball. "somos albañiles, pintores, electricistas, no necesitamos el estado para nada"; "si el paro y la marginación crearan revolucionarios, los gobiernos habrían acabado ya con el paro y la marginación". Actualment contínua vivint, retirat, a París.

Fonts:

- http://es.wikipedia.org/wiki/Lucio_Urtubia Lucio Urtubia a la Wikipedia
- Bernard Thomas Lucio Urtubia, el anarquista irreductible Ediciones B, 2001 ISBN 8466602674
- Bernard Thomas, traducción de Albertina Rodríguez y Francisco Rodríguez. Lucio, l'irreductible. Suma de letras S.L. ISBN 84-663-0671-4

EL DOCUMENTAL

Lucio: Anarquista, Atracador, Falsificador, pero sobre todo... albañil

Anarquista
Atracador
Falsificador

pero sobre todo...
Albañil.

Lucio

www.lucio.com.es

UNA PRODUCCIÓ DE IRUSOIN + MORIARTI PRODUCCIÓAK amb la participació de TVE i ETB i EL SUPORT DE ICAA, GOBIERNO VASCO i MEDIA
GUIÓ I DIRECCIÓ: AITOR ARREGI - JOSE MARI GOENAGA DIRECCIÓ DE FOTOGRAFIA: JAVI ASIRRE EDICIÓ I MONTATGE: ALAINE AMEZTZOA MÚSICA ORIGINAL: PASCAL GAIGNE
PRODUCCIÓ, MONTATGE I EFECTES DE SONID: RAÚL LÓPEZ MONTATGE I EFECTES DE SONID: IMANOL ALBERDI MONTATGE I EFECTES DE SONID: LUIS M. OLMO EFECTES DE SONID: IVEK PESTARAN - RAÚL LÓPEZ
DIRECCIÓ DE PRODUCCIÓ: XABIER BERZOZA PRODUCCIÓ EXECUTIVA: FERNANDO LARRONDO - JON GARANO

El documental sobre Lucio, va ser projectat en el Festival Internacional de Cinema de Donostia-San Sebastián i també va ser nominat als Goya com a millor pel·lícula documental. El documental sobre l'anarquista navarrès "Lucio" està dirigit pels guipuscoans Jose Mari Goenaga i Aitor Arregi, produït per Moriarti Produzkiok, Irusoin, EITB i TVE, i ha sigut subvencionat per Media, El Govern Basc e ICAA.

Sinopsis

D'anarquistes n'hi ha hagut i continua havent-n'hi bastants en el món. Els que han hagut de cometre atracaments o introduir-se en el contraban per a la causa són nombrosos. Els que han discutit estratègies amb El Ché o han ajudat a Eldridge Cleaver -El líder dels Panteres Negres- són els menys. Els que unit a tot l'anterior, hagin aconseguit posar contra les cordes al banc més poderós del planeta per mitjà de la falsificació massiva de traveller checks, i sense faltar un sol dia al seu treball d'obrer de la construcció, només hi ha u: Lucio Urtubia, fill de Cascante (Navarra).

Lucio, avui en dia, viu en Paris, retirat. Ha sigut testimoni -moltes vegades part activa- de diversos esdeveniments històrics que s'han donat la segona mitat del segle XX. Va viure des de dins el fenomen

del maig de 1968, va recolzar amb la seva participació l'inici del règim de Castro, va participar en qualsevol classe d'activitats antifranquistes... Però sense cap dubte el seu gran colp el va donar en la segona meitat de la dècada dels setanta, acaparant així en la premsa titulars com el "bandido bueno", o el "Zorro vasco". Va aconseguir estafar al First National Bank (ara Citibank) 3.000 milions de pessetes de l'època, per a invertir els diners en causes en què creia. Sorprenentment, la seva "carrera" li ha costat només uns mesos de presó.

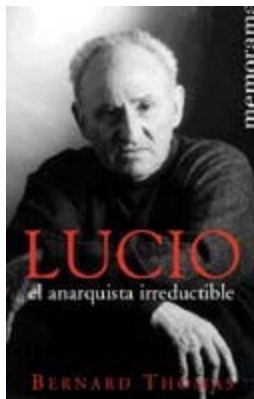
DADES D'INTERÉS

- ✓ Estrena: Festival Internacional de Cine de Sant Sebastià - Zabaltegi.
- ✓ Dirigida per Aitor Arregi i Jose Mari Goenaga.
- ✓ BSO del prestigiós compositor Pascal Gaigne.
- ✓ Produïda per Irusoin, Moriarti Produzkiok amb la participació de TVE i EITB.
- ✓ Amb el suport de l'ICAA, Govern Basc i Media.

EL LIBRO

LUCIO, EL ANARQUISTA IRREDUCTIBLE

ISBN: 8466602674

Autor: THOMAS, BERNARD

Editorial: EDICIONES B

Año de publicación: 07/2001

Sinopsis del libro "Lucio, el anarquista irreductible".

Definido por la prensa como "un bandido bueno" y por quienes le conocieron como "el último Quijote", Lucio Urtubia, un hombre honrado y comprometido con la ideología libertaria, es hoy considerado un héroe de la lucha antifranquista. Este Robin Hood moderno, contrabandista, desertor, militante anarquista, atracador, falsificador de documentos y de moneda, consiguió estafar 3.000 millones de pesetas y no hacerse rico... Nació en Cascante cinco años antes de que comenzara la guerra. Se crió en el seno de una familia campesina, pobre y republicana en la Navarra aliada al bando franquista. Ingresó en el servicio militar, donde aprendió que allí "como en la frontera" era muy fácil traficar, pero pronto fue sorprendido y no lo dudó un momento: el 24 de agosto de 1954 el joven desertor cruzaba los Pirineos huyendo de lo que podría significar una condena capital. En París, Lucio trabaja en la construcción y decide inscribirse en las Juventudes Libertarias para aprender francés y adquirir un poco de cultura. Toma plena conciencia política, y acoge en su casa al famoso anarquista Quico Sabaté; mientras éste se entrega para impedir la extradición, el joven libertario se emplea en sus primeros atracos para ayudar a los presos anarquistas. Es Cerrada "un anarquista que intentara atacar contra Franco" el que le pone sobre la pista del dinero falso, aunque por aquella época Lucio ya era un experto en la falsificación de documentos, impresión y distribución de propaganda anarcosindicalista. En esta biografía, y todavía trabajando en la construcción, Lucio Urtubia ha decidido explicarlo todo: los primeros robos, los viajes clandestinos a España, la falsificación de moneda, su encuentro con el Che, su mediación en el caso de Albert Boadella, su intercesión en el secuestro de Javier Rupérez, los encarcelamientos y juicios, y cómo "siempre fiel a un ideal en favor de las libertades", este hombre, humilde y trabajador, consiguió poner en jaque al banco más poderoso del planeta. "Lucio Urtubia, un Quijote que no luchó contra molinos de viento, sino contra gigantes de verdad." Albert Boadella.

Veure també:

- <http://www.lucio.com.es> . Pàgina oficial del Documental **Lucio: anarquista, atracador, falsificador, pero sobre todo... Albañil**. Amb la fitxa tècnica, fotogrames, tràilers...
- <http://www.rojoynegro.info/2004/spip.php?article21593> Entrevista a Lucio en Rojo y Negro Digital
- <http://audio.urcm.net/spip.php?article2010> Entrevista a Lucio en Ràdio Klara
- <http://www.alasbarricadas.org/noticias/?q=node/6661> Entrevista a Lucio en [alasbarricadas.org](http://www.alasbarricadas.org).
- (http://www.nodo50.org/fau/revista/lucha_50_aniv/47.htm). Estafar un banco, ¡Qué placer! De la revista de la FAU (Federació Anarquista Uruguaiana).
- (http://www.humorenlarred.com/web_zaharra/ocio/literatura/junio_01.htm) **Lucio Urtubia El anarquista irreductible. El llibre comentat a Humor en la Red**